

I

(Rezolucje, zalecenia, stanowiska i opinie)

REZOLUCJE

RADA

REZOLUCJA RADY

z dnia 21 maja 2007 r.

dotycząca europejskiej polityki kosmicznej

(2007/C 136/01)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

UWZGLĘDNIAJĄC Umowę ramową zawartą między Wspólnotą Europejską a Europejską Agencją Kosmiczną, która to umowa weszła w życie w maju 2004 r., i uwzględniając coraz ściślejszą współpracę między obiema stronami,

PRZYPOMINAJĄC o kierunkach działań wyznaczonych przez Radę ds. Przestrzeni Kosmicznej na posiedzeniach w dniach 25 listopada 2004 r., 7 czerwca 2005 r. i 28 listopada 2005 r.,

PRZYWOŁUJĄC decyzje rady Europejskiej Agencji Kosmicznej podjęte na szczeblu ministerialnym w roku 2005 oraz przypominając o przyjęciu w roku 2006 siódmego programu ramowego Wspólnoty Europejskiej, z którym wiąże się długoterminowe zobowiązanie do wspierania rozwoju elementu GMES dotyczącego przestrzeni kosmicznej i dostępu do danych z zakresu GMES,

UWZGLĘDNIAJĄC zasady zawarte w traktacie o przestrzeni kosmicznej sporządzonym przez ONZ,

I. WIZJA DLA EUROPY I OGÓLNA STRATEGIA

ZAZNACZAJĄC, że sektor kosmiczny jest dobrem strategicznym, które przyczynia się do niezależności, bezpieczeństwa i dobrobytu Europy oraz wzmacniania jej roli na świecie, a także UZNAJĄC faktyczny i ewentualny korzystny wpływ działań związanych z przestrzenią kosmiczną na strategię lizbońską na rzecz wzrostu i zatrudnienia, polegający na udostępnianiu technologii i usług rozwijającemu się społeczeństwu europejskiemu opartemu na wiedzy oraz na zwiększaniu spójności w Europie;

PODKREŚLAJĄC wyjątkowe korzyści, jakie systemy związane z przestrzenią kosmiczną mogą przynieść całokształtowi działań badawczych oraz zastosowaniom zgodnym z europejskimi politykami i celami; UZNAJĄC, że badania przestrzeni kosmicznej przyczyniają się do znalezienia odpowiedzi na doniosłe pytania o początek i ewolucję życia we wszechświecie, a także o podstawowe prawa fizyki;

PODKREŚLAJĄC, że przestrzeń kosmiczna stanowi istotny element europejskiej strategii na rzecz trwałego rozwoju i ma znaczenie dla wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, gdyż wspiera osiąganie ich celów przez dostarczanie ważnych informacji dotyczących decydujących kwestii globalnych, takich jak zmiany klimatu ⁽¹⁾ i pomoc humanitarna;

UZNAJĄC, że z tych przyczyn Europa nie może sobie pozwolić na utratę korzyści, jakie przestrzeń kosmiczna może przynieść obywatelom i polityce europejskiej, i że europejska polityka kosmiczna umożliwi Europie dalszy rozwój i maksymalne wykorzystanie światowej klasy infrastruktury i aplikacji związanych z przestrzenią kosmiczną, po to by Europa zachowała swą czołową pozycję, rozwiązała problemy globalne i poprawiła jakość życia;

ZAZNACZAJĄC, że wszystkie europejskie działania związane z przestrzenią kosmiczną przyczyniają się do osiągnięcia celów i prowadzone są z pełnym poszanowaniem zasad zawartych w traktacie o przestrzeni kosmicznej sporządzonym przez ONZ, a dotyczących w szczególności:

— badania i użytkowania przestrzeni kosmicznej dla dobra i w interesie wszystkich krajów oraz uznania przestrzeni kosmicznej jako dorobku całej ludzkości,

⁽¹⁾ Odniesienie do niedawnego sprawozdania Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ONZ i do znacznych korzyści, jakie w tym kontekście systemy informacyjne związane z przestrzenią kosmiczną mogą przynieść naszej planecie w przyszłości.

- użytkowania przestrzeni kosmicznej wyłącznie w celach pokojowych,
- rozwoju współpracy międzynarodowej w badaniu i użytkowaniu przestrzeni kosmicznej,

i że Europa popiera obecne wysiłki Komitetu ds. Pokojowego Wykorzystania Przestrzeni Kosmicznej ONZ (COPUOS), by zmniejszyć ilość odpadów kosmicznych i zapobiec ich produkcji.

UZNAJĄC inspirujący wymiar działań w dziedzinie przestrzeni kosmicznej, który przyciąga młodych ludzi do nauki i inżynierii;

ZWRACAJĄC UWAGĘ na szybki wzrost rynkowy, jeśli chodzi o systemy nawigacji satelitarnej i zastosowania satelitarnych systemów telekomunikacyjnych;

PODKREŚLAJĄC, że Europa jest jednym ze światowych liderów w dziedzinie lotów kosmicznych i dąży do zachowania tej pozycji dzięki zacieśnieniu współpracy wewnątrz europejskiej oraz międzynarodowej;

1. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE I POPIERA dokument o europejskiej polityce kosmicznej przedstawiony jako propozycja dyrektora generalnego Europejskiej Agencji Kosmicznej oraz jako komunikat Komisji Europejskiej, będący kolejnym krokiem w organizowaniu korzystnych dla obywateli europejskiej, skoordynowanych i skutecznych działań na skalę europejską w dziedzinie przestrzeni kosmicznej;
2. PRZYJMUJE DO WIADOMOŚCI wstępny zarys europejskiego programu w dziedzinie przestrzeni kosmicznej, który to zarys jest strategicznym narzędziem planowania obejmującym wszystkie ważniejsze europejskie działania związane z przestrzenią kosmiczną, a tym samym wspierającym optymalizację zasobów publicznych oraz umiejętności służących realizacji polityki kosmicznej i podejmowaniu decyzji;
3. ZACHĘCA państwa członkowskie do dalszego wspierania europejskich celów oraz programów realizowanych na szczeblu europejskim, które w odpowiednich przypadkach obejmują programy i działania krajowe; w ten sposób zapewniona zostanie skuteczność i komplementarność wysiłków w całej Europie;
4. ZACHĘCA Komisję Europejską, dyrektora generalnego Europejskiej Agencji Kosmicznej i państwa członkowskie, aby w zakresie zastosowania umowy ramowej monitorowały i oceniały realizację europejskiej polityki kosmicznej.

II. DALSZE KROKI — PROGRAMY I REALIZACJA

A. ZASTOSOWANIA

5. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE połączone wysiłki Europejskiej Agencji Kosmicznej i Unii Europejskiej na rzecz realizacji inicjatyw prowadzonych z myślą o użytkowniku, takich jak GMES i GALILEO, a także podjęcie starań, by przyspieszyć rozwój oraz wykorzystywanie zintegrowanych aplikacji związanych z przestrzenią kosmiczną, w tym w konkretnych usługach komunikacji satelitarnej;

Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE działania Komisji Europejskiej mające na celu dalsze zbieranie wynikającego z potrzeb użytkowników popytu zgłaszanego przez instytucje w Europie, do czego przyczyniły się polityki Unii Europejskiej;

WZYWA DO rozpoczęcia regularnych i niezależnych ocen jakości i opłacalności większych inicjatyw, które realizowane są z myślą o użytkowniku i oparte są na działaniach związanych z przestrzenią kosmiczną; w ocenach tych powinni brać udział użytkownicy i państwa członkowskie, a celem jest uznanie jakości, znaczenia i opłacalności działania ogólnych systemów i ich usług w fazie operacyjnej, co pozwoli na dalsze umacnianie podejścia otwartego na użytkownika.

6. UZNAJE strategiczną wartość, jaką dla GMES ma trwałość, i POTWIERDZA, że celem jest doprowadzenie do funkcjonalności i autonomicznej zdolności działania GMES przed końcem roku 2008; PODKREŚLA, że Komisja Europejska musi w odpowiednim czasie i po przeprowadzeniu wyczerpujących konsultacji z państwami członkowskimi i Europejską Agencją Kosmiczną zaproponować rozwiązania dotyczące GMES w następujących zakresach:
 - (i) finansowanie, w tym ułatwianie zdobywania funduszy od użytkowników
 - (ii) infrastruktura operacyjna oraz
 - (iii) skuteczne zarządzanie — po to, by zapewnić pełną operacyjność GMES i trwałość usług odpowiadających określonym potrzebom użytkownika;

Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE inicjatywy podjęte w czasie, gdy prezydencję w UE sprawowały kolejno Austria i Niemcy; inicjatywy te (czyli dialog w Grazu i strategia monachijska) służą określeniu usług związanych z programem obserwacji Ziemi GMES

Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE podejście sprzyjające rozpoczęciu przez Komisję Europejską działań przygotowawczych do fazy operacyjnej GMES;

POTWIERDZA, że GMES wykorzysta w maksymalnym stopniu uzupełniające się nawzajem możliwości dostępne na szczeblu europejskim i krajowym.

7. WSPIERA wspólne wysiłki instytucji europejskich, Europejskiej Agencji Kosmicznej oraz sektora przemysłowego w Europie, mające na celu uruchomienie w najbliższych latach globalnego systemu nawigacji satelitarnej działającego pod europejską kontrolą cywilną i uzasadnionego z punktu widzenia gospodarki;

B. BEZPIECZEŃSTWO I OBRONNOŚĆ

8. UZNAJE, że te same technologie kosmiczne mają często zastosowanie zarówno cywilne, jak i obronne, i że Europa jest w stanie, przyjmując podejście uwzględniające potrzeby użytkownika, poprawić koordynację między obrotowymi i cywilnymi programami kosmicznymi, dążąc w szczególności do uzyskania synergii w dziedzinie bezpieczeństwa przy poszanowaniu konkretnych wymogów w obu sektorach oraz niezależnych kompetencji decyzyjnych i systemów finansowania;

POTWIERDZA potrzebę rozpoczęcia ustrukturyzowanego dialogu z właściwymi organami państw członkowskich prowadzonego w ramach drugiego i trzeciego filaru UE oraz na forum Europejskiej Agencji Obrony w celu zwiększenia synergii między wszystkimi aspektami europejskiej polityki kosmicznej z uwzględnieniem obowiązującego podziału kompetencji.

UZNAJE, że wykorzystywanie GALILEO i GMES przez jakichkolwiek użytkowników wojskowych musi być zgodne z zasadą, że GALILEO i GMES stanowią systemy cywilne działające pod kontrolą cywilną, a co za tym idzie, że jakakolwiek zmiana tej zasady wymagałaby analizy w świetle tytułu V TUE, a w szczególności jego art. 17 i art. 23, oraz w świetle konwencji ESA.

C. DOSTĘP DO PRZESTRZENI KOSMICZNEJ

9. **PODKREŚLA**, że ogromne znaczenie dla Europy ma zachowanie niezależnego, niezawodnego i opłacalnego dostępu do przestrzeni kosmicznej na przystępnych warunkach, co podkreślono w umowie ramowej między UE a Europejską Agencją Kosmiczną oraz w rezolucji o rozwoju systemów wynoszenia na orbitę przyjętej przez radę Europejskiej Agencji Kosmicznej na szczelbu ministerialnym w 2005 r., przy czym maksymalne wzmoczenie działań związanych z wynoszeniem na orbitę jest warunkiem wstępnym utrzymania się tego sektora na rynku.

UZNAJE, że Europa musi w spójny sposób wykorzystać środki wynoszenia na orbitę, nad którymi sprawuje kontrolę;

ZWRACA SIĘ do dyrektora generalnego Europejskiej Agencji Kosmicznej, aby dbał o ciągły rozwój i koordynację europejskich możliwości technologicznych, co pozwoli zapewnić długofalową konkurencyjność europejskich systemów wynoszenia na orbitę w celu zachowania i umacniania obecności na rynku.

D. MIĘDZYNARODOWA STACJA KOSMICZNA I BADANIE PRZESTRZENI KOSMICZNEJ

10. **PODKREŚLA** polityczne i naukowe znaczenie Międzynarodowej Stacji Kosmicznej (ISS) oraz badań przestrzeni kosmicznej i **POTWIERDZA**, że cała Europa nadal jest trwale zaangażowana w działalność ISS prowadzoną przez Europejską Agencję Kosmiczną i jej państwa członkowskie;

WZYWA państwa partnerskie biorące udział w działaniach związanych z ISS, aby nadal wspierały dążenia do zachowania pełnego zakresu celów tego partnerstwa, i **ZAZNACZA**, że jego trwałość jest atutem przyszłych prób badawczych;

ZACHĘCA do wykorzystania ISS do celów badawczo-rozwojowych ramowego programu badań, który realizuje Wspólnota Europejska;

PODKREŚLA wagę aktywnego udziału Europejskiej Agencji Kosmicznej w przygotowaniach przyszłych międzynarodowych programów badania przestrzeni kosmicznej; celem tego udziału jest zapewnienie, że Europa — w sposób celowy i skoordynowany — odegra ważną rolę w tym przedsięwzięciu.

E. NAUKA I TECHNOLOGIA

11. **KŁADZIE NACISK** na cel, jakim jest utrzymanie światowej klasy programów naukowych oraz zachowanie wyraźnej, przewodniej roli Europy w wybranych dziedzinach mających znaczenie dla poszerzania europejskiej przestrzeni badawczej;

UZNAJE, że istniejące połączone możliwości i starania Europy, zwłaszcza w ramach Europejskiej Agencji Kosmicznej, pozwalają jej na udany udział w najtrudniejszych przedsięwzięciach i osiągnięcie doskonałości służącej odkryciom i innowacji na świecie;

ZACHĘCA Komisję Europejską, Europejską Agencję Kosmiczną i państwa członkowskie do inspirowania programów edukacyjnych w Europie;

PODKREŚLA, że innowacje i rozwój technologiczny mają znaczenie także dla konkurencyjności przemysłu oraz sukcesu komercyjnego jego produktów i usług.

ZWRACA UWAGĘ na konieczność przyjęcia ukierunkowanego podejścia do rozwoju elementów strategicznych, zwłaszcza wybranych kluczowych elementów, w odniesieniu do których należy unikać zależności przemysłu europejskiego od dostawców międzynarodowych, co pozwoli uzyskać optymalną równowagę między samodzielnością technologiczną, współpracą strategiczną z partnerami międzynarodowymi oraz zależnością od warunków na rynku.

F. ŁAD ADMINISTRACYJNO-REGULACYJNY

12. **DOCENIA FAKT**, że Europejska Agencja Kosmiczna od ponad 30 lat stanowi sprawnie działające forum europejskiej współpracy nad wspólnymi projektami dotyczącymi przestrzeni kosmicznej, co mogłoby jednak wymagać większej elastyczności i pewnych zmian; **ODNOTOWUJE**, że niezależność i rzetelność agencji — dzięki rosnącemu wsparciu jej państw członkowskich — przyczyniają się do wzmocnienia roli Europy przez udany rozwój europejskiego sektora kosmicznego oraz silną pozycję europejskiego przemysłu kosmicznego na rynkach światowych;

POTWIERDZA zakres ról i zadań Unii Europejskiej, Europejskiej Agencji Kosmicznej i państw członkowskich, określony w kierunkach działania opracowanych podczas drugiego posiedzenia Rady ds. Przestrzeni Kosmicznej. Uwzględniając te role i mając zamiar skorzystać z doświadczeń i ram instytucjonalnych Europejskiej Agencji Kosmicznej, **WZYWA** Komisję Europejską do oparcia się na kierownictwie i wiedzy technicznej, którymi dysponuje Europejska Agencja Kosmiczna, w zarządzaniu finansowanymi przez Wspólnotę Europejską programami badawczo-rozwojowymi dotyczącymi infrastruktury w przestrzeni kosmicznej, przy czym agencja ta będzie koordynować działalność odpowiednich agencji i podmiotów w Europie;

Rolą Europejskiej Agencji Kosmicznej będzie również:

- wsparcie techniczne Komisji Europejskiej w opracowywaniu inicjatyw Wspólnoty Europejskiej obejmujących działania związane z przestrzenią kosmiczną oraz odpowiednie programy prac, a także wsparcie w wyborze i nadzorowaniu odpowiednich podwykonawców;
- zarządzanie działaniami Wspólnoty Europejskiej związanymi z przestrzenią powietrzną, zgodnie z przepisami prawa Wspólnoty Europejskiej;

ZACHĘCA państwa członkowskie, aby — w przypadku gdy Wspólnota Europejska podejmie ważne działania — w ściślejszej współpracy z Komisją i koordynowane przez Europejską Agencję Kosmiczną:

- dzieliły się najcenniejszą wiedzą fachową o realizacji europejskich programów kosmicznych (takich jak element dotyczący przestrzeni kosmicznej w inicjatywie GMES, programy badawcze oraz planowane programy z zakresu systemów wynoszenia na orbitę),
- zwiększały synergię między udziałem poszczególnych państw, Europejskiej Agencji Kosmicznej i Komisji Europejskiej w tych programach, prowadzących stopniowo do przyjęcia zintegrowanego programowego podejścia przy poszanowaniu suwerenności poszczególnych państw;

POPIERA ideę przedłużenia — od maja 2008 r. — obowiązywania umowy ramowej jako podstawy współpracy między Wspólnotą Europejską a Europejską Agencją Kosmiczną, zakładając, że umowa ramowa oraz jej wdrażanie będą — w razie konieczności — okresowo oceniane i ulepszone; PRZYPOMINAJĄC o zachęcie — zawartej w kierunkach działania określonych podczas drugiego posiedzenia Rady ds. Przestrzeni Kosmicznej — do przeprowadzenia całościowej oceny możliwych scenariuszy uwzględniających opłacalność w celu optymalnej organizacji przyszłych działań związanych z przestrzenią kosmiczną w Europie, ZWRACA SIĘ do państw członkowskich, Komisji Europejskiej i dyrektora generalnego Europejskiej Agencji Kosmicznej o zbadanie możliwych sposobów usprawnień tej współpracy, po to by kierunki działania określone podczas drugiego posiedzenia Rady ds. Przestrzeni Kosmicznej opracować w formie operacyjnych i praktycznych ustaleń, zwłaszcza w odniesieniu do kwestii wymienionych w załączniku 1;

13. UZNAJE cenny wkład, jaki do europejskiego programu kosmicznego wniósł EUMETSAT i ZACHĘCA TĘ ORGANIZACJĘ do dalszego uczestnictwa w kolejnych posiedzeniach Rady ds. Przestrzeni Kosmicznej w roli obserwatora.

G POLITYKA PRZEMYSŁOWA

14. UZNAJE, że Europejska Agencja Kosmiczna prowadzi elastyczną i skuteczną politykę przemysłową opartą na opłacalności, konkurencyjności, sprawiedliwym podziale zadań i przetargach nieograniczonych; polityka ta gwarantuje odpowiednie możliwości przemysłowe, konkurencyjność na rynku światowym oraz wysoki poziom wewnątrz europejskiej konkurencji służące wydajnej współpracy europejskiej

nad wspólnymi projektami związanymi z przestrzenią kosmiczną, a zatem stanowi podstawę udanego rozwoju sektora kosmicznego w Europie;

PODKREŚLA w tym kontekście zwłaszcza polityczny i ekonomiczny wymiar zasady godziwego zwrotu (*fair return*), którą kieruje się Europejska Agencja Kosmiczna; podkreśla, jak ważne jest ocenianie i ulepszanie w razie potrzeby stosowania zasady godziwego zwrotu wobec faktu, że w przyszłości przemysł będzie musiał pozostać konkurencyjny w zmieniających się na całym świecie warunkach, a jednocześnie trzeba będzie utrzymać, a nawet zwiększyć wolę — wyrażaną przez państwa członkowskie — inwestowania w działania związane z przestrzenią kosmiczną;

15. ZWRACA UWAGĘ na decydującą rolę małych i średnich przedsiębiorstw oraz sektora dostawców w rozwoju innowacji oraz badaniu nowych możliwości rynkowych;
16. ZACHĘCA Komisję Europejską do opracowania odpowiednich instrumentów oraz systemów finansowania służących działaniom Wspólnoty związanym z przestrzenią kosmiczną; Komisja powinna w pierwszym rzędzie szukać rozwiązań kwestii wymienionych w załączniku 2, uwzględniając cechy szczególne sektora kosmicznego, potrzebę zwiększenia jego konkurencyjności oraz konkurencyjności przemysłu związanego z tym sektorem, a także konieczność zapewnienia wyważonej struktury przemysłu.

H. STOSUNKI MIĘDZYNARODOWE

17. ZWRACA SIĘ do Komisji Europejskiej, dyrektora generalnego Europejskiej Agencji Kosmicznej i państw członkowskich, aby opracowały i realizowały wspólną strategię oraz aby ustanowiły mechanizm koordynacji w dziedzinie stosunków międzynarodowych. Strategia ta powinna być spójna z działaniami danego państwa członkowskiego i mieć na celu wzmocnienie roli Europy w całym sektorze kosmicznym oraz wyciąganie korzyści ze współpracy międzynarodowej, głównie w odniesieniu do kwestii wymienionych w załączniku 3.

I. WDROŻENIE

18. ZACHĘCA Komisję Europejską i dyrektora generalnego Europejskiej Agencji Kosmicznej do przedstawienia propozycji planu realizacji europejskiej polityki kosmicznej, by ustanowić proces regularnego monitorowania i ustanawiania priorytetów z uwzględnieniem zagadnień wymienionych w załącznikach.

ZAŁĄCZNIK 1

Najważniejsze kwestie dotyczące dalszego opracowywania kierunków działania określonych podczas drugiego posiedzenia Rady ds. Przestrzeni Kosmicznej w formie operacyjnych i praktycznych ustaleń

- przygotowywanie instrumentów finansowych przydatnych w skutecznej realizacji projektów związanych z przestrzenią kosmiczną;
- określenie końcowych użytkowników usług GMES oraz potrzeb tych użytkowników; opracowanie kompleksowej i dostosowanej do potrzeb klienta oferty, z uwzględnieniem także poziomu regionalnego i lokalnego;
- określenie warunków, na jakich satelity należące do państw członkowskich oraz dane i usługi związane z tymi satelitami zostaną udostępnione do celów GMES; analiza wkładu, jaki wnoszą krajowe programy do inicjatyw UE, a w szczególności do GMES.

ZAŁĄCZNIK 2

Najważniejsze kwestie, które należy rozważyć wdrażając instrumenty i systemy finansowania wspierające działania Wspólnoty

- opracowanie spójnej polityki w zakresie danych — w tym dostępu do danych i wyceny — sprzyjającej szybkiemu rozwojowi sektora usług związanych z przestrzenią kosmiczną;
- zachęcanie do wprowadzania nowych systemów finansowania takich jak partnerstwa publiczno-prywatne na rynku zastosowań i usług związanych z przestrzenią kosmiczną, w tym dzięki wsparciu publicznemu dziedziny badań i rozwoju;
- zapewnienie odpowiednich środków wspierających innowacje technologiczne; środki te mają wiązać się z inicjatywami rynku pionierskiego, zamówieniami publicznymi oraz pomocą dla dostawców, małych i średnich przedsiębiorstw oraz drobnego przemysłu;

ZAŁĄCZNIK 3

Najważniejsze kwestie, które należy rozważyć podczas przygotowywania strategii w dziedzinie stosunków międzynarodowych

- ułatwienie dostępu europejskich produktów i usług związanych z przestrzenią kosmiczną do rynków krajów trzecich;
- ograniczenie kosztu nabywania systemów związanych z przestrzenią kosmiczną dzięki celowemu wykorzystywaniu współpracy międzynarodowej;
- umożliwienie Europie uczestnictwa w ambitnych programach, których koszt jest zbyt wysoki, by pokryć go mogła tylko jedna potęga w sektorze kosmicznym;
- zachęcanie partnerów międzynarodowych do udziału w programach ustanowionych w Europie, takich jak Galileo, oraz zwiększenie wkładu Europy w inicjatywy światowe, takie jak GMES;
- pełne wykorzystanie potencjału systemów związanych z przestrzenią kosmiczną do celów trwałego rozwoju, mianowicie do wsparcia krajów rozwijających się, w szczególności krajów afrykańskich.
